

การพัฒนาแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ สำหรับสตรียุคใหม่
ชโรธรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์^{1*} และ นิรัช สูดสังข์²

Quilt Bag Development for Fashionable Ladies
Charothorn Tipuppathum^{1*} and Nirat Soodsang²

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

²อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

¹Graduate Students, Department of Art and Design, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

²Lecturer, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

*Corresponding author E-mail address: major_pc@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาอัตลักษณ์ของการทำผ้าควิลท์ เพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ ที่สัมพันธ์กับสายการผลิตของกลุ่มหัตถกรรมผ้าพื้นเมืองท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนแรก คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่สอง คือ สอบถามและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบ การผลิต กลุ่มเป้าหมายและแหล่งจำหน่าย ขั้นตอนที่สามคือ นำผลจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ไปกำหนดเป็นแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนที่สี่คือ การออกแบบและพัฒนาแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ โดยเป็นผลงานต้นแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สไตล์โมเดิร์นวินเทจจำนวน 3 รูปแบบ ขั้นตอนที่ห้าคือสร้างแบบสอบถามและสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ 3 ด้าน คือ รูปร่าง ประโยชน์ใช้สอย และกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดของสตรียุคใหม่ที่มีต่อผลงานต้นแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ทั้ง 3 แบบ ขั้นตอนที่หกคือ วิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผล

ประชากรในการวิจัยคือ กลุ่มสตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลกประกอบด้วยอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา จำนวน 30 คน โดยใช้สถิติเชิงบรรยายและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบนอนพารามตริกชนิดการทดสอบแบบฟรีดแมน TWOWAY ANOVA by Nonparametric Method Friedman สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ สำหรับสตรียุคใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด กล่าวคือ 1) ด้านรูปร่าง: มีโครงสร้างและรูปร่างสวยงามและทันสมัย 2) ด้านประโยชน์ใช้สอย: สะดวกในการหยิบหรือใส่ของได้มาก 3) ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด: ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบกระเป๋าผ้าควิลท์, ศิลปะการทำผ้าควิลท์, สตรียุคใหม่

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the identity to the quilt bag. In order to design and develop the quilt bag models for fashionable ladies; in relation with the production process of Tha-Thong Quilt Handicraft, Phitsanulok.

Research process were: 1) To study the basic information from documents and related literature 2) Field study, to conduct questionnaire and interview with the experts 3) To analyze and set up concepts for the design and development for quilt bag 4) To design, develop, and produce 3 quilt bag models for fashionable women 5) To conduct questionnaire concerning to the satisfaction with the 3 identity values such as: form, function, and target group 6) To analyze, summary and discussion.

The sample population were 30 women in Naresuan University, Phitsanulok; consisting of instruction, officers, and students. By using descriptive statistics and hypothesis testing research with TWOWAY ANOVA by Non-parametric method Friedman, the data analysis concluded that sample were satisfied with the identity values of all 3 quilt bag models in the overall level, of the statistical significance at the 0.05 level. The highest satisfaction indication was the second design of quilt bag model where as the identity values were 1) Form: Beautiful structure and form, with modernity 2) Function: A lot of packaging space and easy to handle 3) Target group: Appropriate to taste and fashion.

Keywords: Quilt Bag Development for Fashionable Ladies, Quilt Making, Fashionable women.

บทนำ

รูปแบบสังคมสตรีไทยในปัจจุบันมีการดำรงชีวิตที่แตกต่างจากสังคมสตรีไทยในอดีตเป็นอย่างมาก การดำเนินรูปแบบชีวิตถูกแทนที่ด้วยวิวัฒนาการความก้าวหน้าทางด้านต่างๆ ตลอดจนการแต่งกายที่เปลี่ยนแปลงไปตามช่วงสมัยอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เกิดจากระบบนิเวศของสังคมแฟชั่น Fashion Circle ที่เข้ามามีบทบาทต่อการแต่งกายตลอดจนการเลือกใช้ของใช้เครื่องประดับ Accessories ของสตรียุคปัจจุบัน จึงทำให้เกิดเป็นสินค้าแฟชั่นมากมายหลายรูปแบบ หลายประเภทแตกต่างกันไปตามการออกแบบ และกรรมวิธีการผลิต เช่น เทคนิคการตัดเย็บที่ใช้เอกลักษณ์เฉพาะอย่างผ้าควิลท์ (Quilting) มีการถูกนำมาประยุกต์เป็นสินค้าแฟชั่นประเภทต่างๆ ที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยการผสมผสานกับนวัตกรรมของวัสดุในแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างและมีความโดดเด่นกันออกไป

ศิลปะการต่อผ้าหรือผ้าควิลท์เป็นศิลปะการตัดเย็บที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเช่นที่เราเป็นในปัจจุบันนั้น มีจุดกำเนิดมาจากสมัยก่อนคริสกาลของชาวอียิปต์และจีน ซึ่งในยุคเริ่มต้นควิลท์ใช้เพื่อให้ความอบอุ่น และปกป้องร่างกาย เป็นเสื้อผ้า เสื้อกั๊กแบบแฟชั่นๆ ในศตวรรษที่18 และเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายศตวรรษที่19 หลังจากนั้น งานควิลท์เสื้อคลุมหรือโครผ้าไหมก็เป็นที่ยอมรับจนทุกวันนี้ ศตวรรษที่12 การใช้งานควิลท์เพื่อตกแต่งบ้านและเฟอร์นิเจอร์เริ่มเป็นที่นิยมในยุโรป เมื่อนักรบสงครามครูเสดซึ่งเดินทางกลับจากตะวันออกกลาง ได้นำแนวคิดมาประยุกต์จนเกิดการใช้ผ้าคลุมตกแต่งเตียง กลับมาเป็นแฟชั่นใหม่ในยุโรป งานส่วนใหญ่ได้แรงบันดาลใจมาจากสิ่งที่เห็นจากโลกตะวันออก ผ้าคลุมเตียงและผ้าม่านได้พัฒนาเป็นงานจิตรศิลป์ในศตวรรษที่18 เมื่อห้องนอนได้กลายเป็นห้องที่สำคัญของบ้าน เนื่องจากในยุโรป ห้องนอนเป็นเพียงห้องเดียวที่มีเตาไฟให้ความอบอุ่นทั้งวัน มันจึงกลายเป็นห้องรับแขกไปในตัว เตียงจึงกลายเป็นจุดเด่นของห้อง ดังนั้นหมอนอิง พรม เฟอร์นิเจอร์ จึงถูกออกแบบและตัดเย็บให้มีความสวยงามมากที่สุด เพื่อเอาไว้ต้อนรับแขก

ช่วงศตวรรษ19 มีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่งเมื่อมีการใช้ควิลท์เพื่อตกแต่งมากขึ้น เช่นเก้าอี้ โซฟา ผ้าม่านหน้าต่าง ผ้าคลุมเตียง ผ้าปูโต๊ะเนื่องจากราคาถูก และเป็นกระแสนิยมช่วงนั้น ห้องนอนกลายเป็นที่ส่วนตัวไม่ได้ใช้รับแขกอีกต่อไป ความนิยมเริ่มลดลงในศตวรรษที่20 ช่วงสงครามโลกครั้งที่2 เมื่อผู้หญิงต้องทำงานในฟาร์มและโรงงานจึงไม่มีเวลาทำงานแต่งบ้านที่ปราณีตได้เฉพาะสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเท่านั้น หลังในอเมริกาเริ่มมีการส่งเสริม ให้มีการเรียนการสอนควิลท์มากขึ้น รวมทั้งมีนิตยสารการสัณจร เป็นการปลูกชีวิตงานศิลปะสาขานี้ให้กลับมาเป็นที่นิยม และกระจายไปทั่วโลก จนถึงทุกวันนี้ ในประเทศไทยเริ่มต้นโดยมิชชันนารีนำมาเผยแพร่ สอนชาวบ้านให้ทำเป็นอาชีพและเป็นงานอดิเรกที่ผ่อนคลาย ปัจจุบันในประเทศไทยมีการนำศิลปะการต่อผ้ามาประยุกต์ใช้หลากหลายรูปแบบ และมีการสร้างสรรค์ชิ้นงานออกเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ มากขึ้น เช่น เครื่องนอน ผ้าปูโต๊ะ เสื้อผ้า กระเป๋า เป็นต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีการต่อยอดผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมการออกแบบให้เกิดความสมบูรณ์ของผลิตภัณฑ์มากขึ้น ซึ่งปัจจุบันในประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของศิลปะผ้าควิลท์เป็นอย่างมาก จนเกิดเป็นเทศกาลผ้าควิลท์ในปี 2553 ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ภายใต้ชื่อว่า ไทยแลนด์ ควิลท์ เฟสติวัล "

จากการสัมภาษณ์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์มติชน อ้างว่า คุณศิริวรรณ วิลาสักดานนท์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท วิน จำกัด กล่าวว่า งานควิลท์คืองานฝีมือของผู้หญิงทั่วโลก เป็นงานที่ใช้ผ้ามาปะติดปะต่อ เข้าด้วยกันเป็นเรื่องเป็นราว และดันให้เกิดลวดลาย ซึ่งมีมานานและแพร่หลายไปทั่วโลก ในต่างประเทศมีการจัดงานเทศกาลผ้าควิลท์และมีผู้เข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก จึงอยากเผยแพร่ให้ความรู้เรื่องควิลท์แก่ผู้ที่สนใจ รวมทั้งให้คนไทยได้มีโอกาสเห็น สุดยอดผลงานควิลท์ของศิลปินดัง เช่น คุณอาเคมิ ชิเมตะ ศิลปินชาวญี่ปุ่น คุณลักขณา โจนส์ ศิลปินชาวไทย เป็นต้น

ภาพที่1 (ภาพบน) บรรยากาศงาน “ไทยแลนด์ ควิลท์ เฟสติวัล 2010”

ภาพที่2 (ภาพล่างซ้าย) คุณอาเคมี ชิมะตะ ศิลปินชาวญี่ปุ่น

ภาพที่3 (ภาพล่างขวา) คุณลักขณา โจนส์ ศิลปินชาวไทย

ศิลปะผ้าควิลท์ถือเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งที่สามารถนำมาต่อยอดเป็นนวัตกรรม โดยออกแบบและผลิตเป็นสินค้าได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมในแต่ละด้าน สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมหมายถึง สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ทอมัส ฮิวซ์ 1971:2 ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม คือ นำวิธีการใหม่มาปฏิบัติหลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนา มาเป็นขั้นตอนแล้ว โดยเริ่มมาตั้งแต่การคิดค้น (Invention) พัฒนาการ (Development) อาจเป็นในรูปโครงการทดลองปฏิบัติ ก่อน (Pilot Project) แล้วจึงนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งมีความแตกต่างไปจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมาก่อนและ เรียกว่า “นวัตกรรม (Innovation)” จากเอกลักษณ์ที่โดดเด่นด้วยกรรมวิธีตัดเย็บผู้วิจัยจึงได้นำศิลปะการตัดเย็บผ้าต่อนี้มา ผสมผสานกับแนวทางการออกแบบรูปแบบของกระเป๋า สำหรับสตรียุคใหม่ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องประดับมีประโยชน์ใช้สอยของ สุภาพสตรีทั้งหลาย นอกจากนั้นมีการผสมผสานวัสดุต่างๆ ที่สามารถประยุกต์ให้เข้ากับผ้าควิลท์ได้อย่างลงตัว เพื่อเป็นการ ส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้งานของกระเป๋าผ้าควิลท์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำพลาสติกที่เป็นวัสดุในการช่วยป้องกัน ความเปียกชื้น และสามารถเช็ดทำความสะอาดได้ง่ายมาผสมผสานกับการตัดเย็บด้วยศิลปะผ้าควิลท์ทำให้เกิดรูปแบบสินค้า ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

ศิลปประยุกต์เชิงพาณิชย์ (Applied Art Product) เป็นการออกแบบและการนำเสนอรูปแบบใหม่ของการที่มีการ ผสมผสานคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์กับกระบวนการการผลิตรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ นอกเหนือไปจากการใช้สอยของผลิตภัณฑ์แล้วการสัมผัสรับรู้ทางด้านความงามก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มนุษย์ให้ความสำคัญเสมือนเป็น ส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลจนแยกออกจากกันได้ยาก จากนั้นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการทำสินค้ามีการ ทำตลาดที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อวางตำแหน่งการจำหน่ายของสินค้าให้ตรงกลุ่ม เพศ สถานะ อาชีพ มากที่สุด

การเลือกตลาดเป้าหมาย หมายถึง กลุ่มผู้บริโภคที่องค์กรธุรกิจได้กำหนดไว้ให้เป็นกลุ่มที่จะซื้อสินค้าหรือบริการของ องค์กรธุรกิจ ทั้งนี้การเลือกตลาดเป้าหมายจะอาศัยกาวิเคราะห์เพื่อค้นหาตลาดที่ต้องการจะนำเสนอหรือจำหน่ายสินค้าหรือ

บริการ สาเหตุที่ต้องเลือกตลาดเป้าหมายเนื่องจากการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในการดำเนินแผนการตลาดที่ได้ตรงตามเป้าประสงค์มากที่สุด (สกนธ์ ภู่งามดี.2547:77)

นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจ และภาคอุตสาหกรรม คือการสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ วิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ รวมถึงการนำเอาสิ่งเก่ามาประยุกต์สร้างสรรค์ให้เป็นสิ่งใหม่ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ และให้ประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ท้องถิ่น กันนับว่าเป็นนวัตกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด เช่น การสร้างสรรค์ระบบการจัดการ ระบบขนส่ง หรือสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เป็นต้น นวัตกรรมในส่วนของภาคธุรกิจนี้ อัญชลี โสมดี.2552:226)

ภูมิปัญญาการตัดเย็บได้ถูกผสมผสานกับการออกแบบที่สดใหม่จึงทำให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่สามารถต่อยอดทางการตลาดได้อีกทางหนึ่ง จากการที่ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างกลุ่มทดลองวิจัยนี้เป็นกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการผลิตผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่จากศิลปะผ้าควิลท์ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมที่ทางกลุ่มมีความชำนาญเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มทดลอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงอัตลักษณ์ของรูปแบบการทอกระเป๋าคิลท์
2. เพื่อพัฒนารูปแบบกระเป๋าคิลท์ สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในอัตลักษณ์รูปแบบกระเป๋าคิลท์จำนวน 3 แบบ สำหรับสตรียุคใหม่ ผลิตโดยกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก

สมมุติฐานการวิจัย

กลุ่มสตรียุคใหม่มีความพึงพอใจในรูปแบบของการพัฒนากระเป๋าคิลท์ที่ประกอบด้วยอัตลักษณ์ 3 ด้าน คือ ด้านรูปทรง ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงอัตลักษณ์ของรูปแบบกระเป๋าคิลท์
2. การพัฒนารูปแบบกระเป๋าคิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ ที่สัมพันธ์กับสายการผลิตกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก
3. การพัฒนารูปแบบกระเป๋าคิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ที่สามารถนำไปใช้งานจริงในชีวิตประจำวันได้
4. การพัฒนารูปแบบกระเป๋าคิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ โดยสามารถส่งเสริมเอกลักษณ์และรายได้ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลกได้
5. ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจในรูปแบบของกระเป๋าคิลท์ทั้ง 3 แบบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้ซึ่งมีอยู่ 2 ประการคือ

1. รูปแบบการผสมผสานงานหัตถกรรมผ้าควิลท์จากภูมิปัญญาของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก ทำให้เกิดเป็นสินค้าเชิงสร้างสรรค์ผ่านนวัตกรรมการประยุกต์วัสดุเข้าด้วยกันอย่างลงตัว
2. การส่งเสริมการตลาดจากการแปรรูปงานหัตถกรรมผ้าควิลท์เพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มผู้ผลิต โดยมีรูปแบบกระเป๋าคิลท์ที่ดึงดูดความสนใจของกลุ่มผู้บริโภคเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดความพึงพอใจในการพัฒนารูปแบบกระเป๋าคิลท์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะการทำผ้าควิลท์เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบกระเป๋าคิลท์ สำหรับสตรียุคใหม่ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก

1. ขอบเขตของเนื้อหา

- 1.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก

- 1.2 ศึกษาข้อมูลทั่วไปและอัตลักษณ์ของการทำผ้าควิลท์
- 1.3 ศึกษาขั้นตอนและกรรมวิธีในการทำผ้าควิลท์
- 1.4 ศึกษาแนวความคิดและกระบวนการในการออกแบบผลิตภัณฑ์
- 1.5 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของการตลาดเพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมาย
- 1.6 สำรวจระดับความพึงพอใจของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

2. ขอบเขตของกลุ่มประชากร

- 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มสตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 120 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มสตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ตามตารางของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ Accidental Sampling จำนวน 30 คน
- 2.3 ตัวแปรต้น คือ อัตลักษณ์ 3 ด้าน คือ รูปทรง ประโยชน์ใช้สอย และกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดของกระเป๋าผ้าควิลท์ สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก
- 2.4 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในอัตลักษณ์ของกระเป๋าผ้าควิลท์ สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ

- 3.1 แบบสอบถาม/สัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ (แนวทาง และแนวความคิด)
 - 3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับกลุ่มสตรียุคใหม่ (อัตลักษณ์)
- โดยแบ่งระดับความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความชอบมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความชอบมาก
- 3 หมายถึง เฉยๆ
- 2 หมายถึง ไม่ชอบ
- 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ หมายถึง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของกระเป๋าผ้าควิลท์ที่มีการนำนวัตกรรมการออกแบบมาผสมผสานความคิดสร้างสรรค์ จนได้ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าควิลท์ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ และแตกต่างจากรูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์แบบเดิมๆ ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก ในรูปแบบใหม่ ด้วยสไตล์โมเดิร์นวินเทจ Modern Vintage“ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความแปลกใหม่ของรูปทรงประโยชน์ใช้สอยและวัสดุ พร้อมประสิทธิภาพการใช้งานที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จำนวน 3 รูปแบบ

2. ศิลปะการทำผ้าควิลท์ หมายถึง ศิลปะการตัดเย็บผ้าที่มีรูปแบบเฉพาะโดยการแยกชิ้นงานเป็น 3 ชิ้นด้วยกัน ได้แก่

- ชั้นที่ 1 Backing เป็นชั้นหลังสุด อาจเลือกใช้วัสดุ เช่น หนัง หรือผ้าฝ้าย ฯลฯ
- ชั้นที่ 2 Warm เป็นอุปกรณ์ที่ให้ความอบอุ่น ทำจากขนสัตว์นำมาแผ่เป็นชิ้นใหญ่ หรือใช้ขน หรือฝ้ายที่นำมาทำเป็นแผ่นบาง อยู่ส่วนกลาง ปัจจุบันมีการนำฟองน้ำชนิดบางมาประยุกต์ใช้
- ชั้นที่ 3 Decorative Top เป็นส่วนที่ได้รับการออกแบบแล้ว และนำทั้ง 3 ส่วนงานนี้มาเย็บรวมกันด้วยรูปแบบการเย็บและการตกแต่งที่หลากหลายรูปแบบ ตรงด้วยด้ายเป็นลวดลายสวยงาม และเพื่อให้มีความคงทนของชิ้นงาน (โอเคเนชั่นดอทคอม.)

3. กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง กลุ่มสตรียุคใหม่ผู้ชื่นชอบผลงานการตัดเย็บของศิลปะผ้าควิลท์ในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นส่วนสำคัญทางการต่อยอดทางการตลาดที่ชัดเจน เพื่อสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนากระเป๋าผ้าควิลท์ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก ที่นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์กลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการทำผ้าควิลท์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ให้มีประสิทธิภาพที่สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้ จากนั้นทำการออกแบบรูปแบบกระเป๋าโดยจัดทำแบบร่างรูปแบบต่างๆ แล้วสร้างเครื่องมือ ประเมินผล และวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามความพึงพอใจในารูปแบบของกระเป๋าผ้าควิลท์โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิตของมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 30 คน แล้วนำวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสื่อออนไลน์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างแนวความคิดและกำหนดกรอบการศึกษาข้อมูล สภาพทั่วไปของการทำผ้าควิลท์

ขั้นตอนที่ 2 ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนาม ภายใต้กรอบแนวความคิดจากการศึกษาเอกสารจากสื่อออนไลน์และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยเข้าสู่พื้นที่แหล่งผลิตภัณฑ์ ที่กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสนใจรวมถึงแหล่งการจัดจำหน่าย

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลจากการลงพื้นที่ จากนั้นผลจากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดแนวความคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้กรอบแนวความคิดการพัฒนาารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่จากการกำหนดในเบื้องต้น มาออกแบบและสร้างผลงานสไลด์โมเดิร์นวินเทจ จำนวน 3 แบบ

ขั้นตอนที่ 5 สอบถามความพึงพอใจต่ออัตลักษณ์ของกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่

ขั้นตอนที่ 6 สรุปประเมินผล อภิปราย นำเสนอผลงาน แนวทางการพัฒนาารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปผลจากการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของกลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทอง จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลกมีหัวหน้า มีหัวหน้ากลุ่มคือ คุณประสาน โตสุข สถานที่ติดต่อ 199 ต.ท่าทอง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 65140 โทรศัพท์ (087)-195-2810, (087)-048-7127

ภาพที่ 4 คุณประสาน โตสุข หัวหน้ากลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทองควิลท์ จ.พิษณุโลก

ภาพที่ 5 สถานที่ตั้งของกลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทองควิลท์ จ.พิษณุโลก

ภาพที่ 6 ตัวอย่างงานกระเป๋าผ้าควิลท์ กลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือท่าทองควิลท์ จ.พิษณุโลก

ตารางที่ 1 ตารางสรุปข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จ.พิษณุโลก

ตราผลิตภัณฑ์	ผ้าต้นมือท่าทองควิลท์
ชนิดผลิตภัณฑ์	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าควิลท์ เช่น ผ้าคลุมเตียง กระเป๋า ของใช้ต่างๆ
จุดเด่นสินค้า	เทคนิคผ้าควิลท์ใช้วัสดุ 3 ชั้นคือ ชั้นที่ 1 จะเป็นผ้าที่มีลวดลายหลากหลาย สีสันสะดุดตา ชั้นที่ 2 จะเป็นบุด้วยฟองน้ำบางๆ ทำให้การสัมผัสอ่อนนุ่ม ดูอบอุ่น และชั้นที่ 3 จะเป็นผ้าซับด้านในเสริมเพื่อความแข็งแรง มีการแปรรูปสินค้าเป็นผลิตภัณฑ์หลายรูปแบบ
วัสดุหลัก	ผ้าพื้นและลายดอกสีต่างๆ ฟองน้ำ และหนังเทียม
กรรมวิธีการผลิต	การออกแบบ รูปทรงและประโยชน์ใช้สอย วางแผนการวางลายและสีให้เหมาะสม เย็บด้วยจักรและต้นมือประดับตกแต่ง เย็บประกอบเป็นรูปทรงต่างๆ
ลูกค้าเป้าหมาย	ผู้ที่รักงานผ้าควิลท์ การตกแต่งบ้าน หรือใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าในชีวิตประจำวัน กลุ่มสตรียุคใหม่วัยกำลังศึกษา – วัยทำงาน
ช่องทาง-สถานที่จำหน่าย	สินค้าจัดจำหน่ายในชุมชน และออกจำหน่ายตามงานเทศกาลต่างๆ ทางกลุ่มรับสั่งผลิตตามความต้องการของสตรียุคใหม่
ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการออกแบบ	เคหะสิ่งทอ รูปแบบต่างๆ สำหรับสตรียุคใหม่
สายผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาได้	กระเป๋าแฟชั่น กระเป๋าเก็บของเบ็ดเตล็ดสำหรับสตรียุคใหม่
ข้อเสนอแนะด้านการตลาด	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่หลากหลาย มีราคาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีการแนะนำสินค้าโดยการออกจำหน่ายตามเทศกาลต่างๆ จึงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
ความร่วมมือจากผู้ประกอบการ	ผู้ประกอบการเป็นผู้ผลิตสินค้าต้นแบบ ทีมที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการออกแบบ
แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ออกแบบผลิตภัณฑ์ประเภทเคหะสิ่งทอประเภทต่างๆ

2. กระบวนการการพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์

การพัฒนากระเป๋าเกิดจากการนำนวัตกรรมการผสมผสานระหว่างวัสดุการทำผ้าควิลท์ดั้งเดิมกับพลาสติก เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของกระเป๋าผ้าควิลท์ที่ปัจจุบันประสบปัญหาของการป้องกันการเปียกชื้น และการทำความสะอาด โดยรูปแบบการพัฒนาสามารถจำแนกได้ 3 ด้านคือ

2.1 ด้านรูปทรงในการออกแบบรูปทรง (Pattern Design) เป็นการออกแบบรูปทรงกระเป๋าผ้าควิลท์ที่มีรูปแบบทันสมัยเรียบง่าย ซึ่งมีความโดดเด่นแตกต่างกันออกไป แต่มีหน้าที่หลักในการใช้งานที่สอดคล้องกันในการผลิตเป็นกระเป๋าเอกสารที่สามารถใช้สั้ภาระประเภทต่างๆ เช่น เอกสารขนาด A4คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก วัสดุที่เลือกใช้ Materials วัสดุหลักที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบกระเป๋าประกอบด้วยวัสดุ

หลักดังนี้ 2.1 พลาสติก ประเภทโพลีไวนิลคลอไรด์ PVC) 2.2 ผ้าฝ้าย 2.3 หนังเทียม (PVC) 3. เทคนิคการตัดเย็บ Sawing

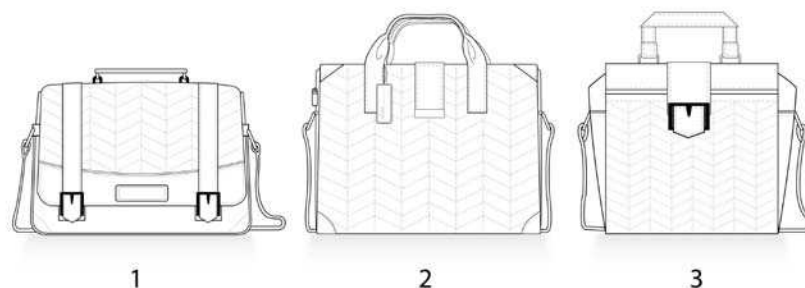
2.2 ด้านประโยชน์ใช้สอย กระเป๋าต้องมีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้

2.3 ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด กระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่นั้นต้องมีความเป็นไปได้ในการนำเข้าสู่กระบวนการผลิตจริงเพื่อออกจำหน่ายสู่ท้องตลาด

3. ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ 3 ด้านของการพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์

กลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือทำทองควิลท์จากการทำแบบประเมินรูปแบบใหม่ของกระเป๋าจากผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่าง มีรูปแบบการพัฒนากกระเป๋าผ้าควิลท์ 3 รูปแบบ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 7 แบบร่างของรูปแบบของกระเป๋าผ้าควิลท์ทั้ง 3 แบบ

แบบที่ 1 : โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมล่างโค้งมนมีแผ่นฝาเปิด-ปิดได้ มีสายเข็มขัดรัดเพื่อล็อก 2 เส้น มีหูหิ้วที่ผ้า 1 เส้น พร้อมสายคล้องสะพายไหล่

แบบที่ 2 : โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมทั้ง 4 เป็นมุมเหลี่ยมไม่มีฝา ใช้ซิปสำหรับเปิด-ปิด มีหูหิ้ว 2 เส้น ไม่มีสายล็อก พร้อมมีสายคล้องสะพายไหล่

แบบที่ 3 : โครงสร้าง(สี่เหลี่ยมคางหมู กึ่งจัตุรัส) มุมล่างเป็นเหลี่ยมมุมบนโค้งมน ไม่มีฝา มีสายเข็มขัดรัดล็อก และมีหูหิ้ว 2 เส้น

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	รายละเอียด	จำนวน คน	ร้อยละ
1	สถานะภาพ		
	อาจารย์	2	6.7
	เจ้าหน้าที่	17	56.7
	นิสิต	11	36.7
	รวม	30	100
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 25 ปี	10	33.3
	ระหว่าง 25 - 30 ปี	12	40
	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	8	26.7
	รวม	30	100
3	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	16.7
	ปริญญาตรี	12	40
	ปริญญาโท	13	43.3
	รวม	30	100

จากตารางที่ 1 เป็นส่วนที่แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ของสถานะภาพ อายุ และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มสตรีจำนวน 30 คน ทำให้ทราบว่าผู้มีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยนเรศวรกรอกแบบสอบถามมากกว่าอาจารย์ และนิสิตคิดเป็นร้อยละ 56.7 ของกลุ่มตัวอย่าง และผู้กรอกแบบสอบถามจะมีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่าง และระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ .3 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจรูปแบบกระเป๋าคิวลิททั้ง 3 รูปแบบ จำนวน 30 คน

ลำดับ	รายการ	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1	ด้านรูปทรง						
	โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม	3.93	0.90	4.13	0.68	3.70	0.70
	สีสนสวยงาม	3.60	0.96	4.10	0.95	3.46	0.97
	รูปแบบมีความทันสมัย	3.56	0.85	4.13	0.77	3.46	0.93
	รูปทรงเป็นเอกลักษณ์สื่อถึงศิลปะผ้าควิลท์ได้	3.63	0.76	4.20	0.71	3.43	1.00
	มีความประณีตสวยงาม	3.43	0.89	4.13	0.86	3.50	1.10
	มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	3.40	1.16	4.26	0.82	3.50	0.93
	มีความคงทนแข็งแรง	3.53	1.07	4.23	0.81	3.23	0.93
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.58	0.94	4.17	0.80	3.47	0.94
2	ด้านประโยชน์ใช้สอย						
	ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	3.50	0.90	4.26	0.86	3.43	0.89
	ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	3.63	0.85	4.13	0.89	3.33	0.95
	ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	3.60	0.85	4.30	0.70	3.36	0.92
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.58	0.87	4.23	0.82	3.37	0.92
3	ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด						
	ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.20	0.76	4.53	0.50	3.86	0.68
	มีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรียุคใหม่	3.63	0.99	4.23	0.81	3.26	0.90
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.86	4.38	0.66	3.56	0.79
	ผลรวมค่าเฉลี่ย	3.69	0.89	4.26	0.76	3.47	0.88

จากตารางที่ 2 ผลของการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อทางด้านรูปทรงกระเป๋าคิวลิทในรูปแบบที่2 รูปแบบที่1 และรูปแบบที่3 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.17(0.80), 3.58(0.94), 3.47(0.94) ตามลำดับ ด้านประโยชน์ใช้สอยมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย 4.23(0.82), 3.58(0.87), 3.37(0.92)

ตามลำดับ และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดมีความพึงพอใจในรูปแบบที่2 รูปแบบที่1 และรูปแบบที่3 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38(0.66), 3.92(0.86), 3.56(0.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยอันดับ ทั้ง 3 แบบ

รูปแบบ	$\bar{X}$	S.D	Mean Rank	การแปลผล
รูปแบบ 1	3.63	0.91	1.73	มีความพึงพอใจระดับมาก
รูปแบบ 2	4.21	0.78	2.68	พึงพอใจระดับมากที่สุด
รูปแบบ 3	3.46	0.90	1.58	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

N=30, ChiSquare = 23.944, df=2, Asymp. Sig.=.000 Friedman Test

จากตารางที่ 4 ผลของการเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ กลุ่มหัตถกรรมผ้านันมือทำทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบที่ 2 ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21(0.78), 3.63(0.91), 3.46(0.90) ตามลำดับ หลังจากนั้นได้นำกระเป๋าแบบที่ 2 มาพัฒนาเป็นต้นแบบเนื่องจากมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การออกแบบรูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้านันมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลกจากการรวบรวมข้อมูลทั้งเอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนามมีดังนี้

ศิลปะการทำผ้าควิลท์มีการสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นในหลายประเทศทั้งเอเชีย และยุโรปด้วยการนำเสนอรูปแบบที่ต่างกันไปตามยุคสมัยแต่ยังคงเอกลักษณ์เฉพาะที่เป็นเสน่ห์ของการทำผ้าควิลท์ไว้อย่างลงตัว ทั้งนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมแฟชั่นโดยกลุ่มที่มีบทบาทเป็นอย่างมากคือกลุ่มสตรีที่มักมีการเปลี่ยนแปลงการเลือกใช้นิยามแฟชั่นต่างๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองต่อการใช้งานและรูปแบบการใช้ผลการวิเคราะห์การออกแบบรูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ กลุ่มหัตถกรรมผ้านันมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลกจากการรวบรวมข้อมูลทั้งเอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนามมีดังนี้

ศิลปะการทำผ้าควิลท์มีการสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นในหลายประเทศทั้งเอเชีย และยุโรปด้วยการนำเสนอรูปแบบที่ต่างกันไปตามยุคสมัยแต่ยังคงเอกลักษณ์เฉพาะที่เป็นเสน่ห์ของการทำผ้าควิลท์ไว้อย่างลงตัว ทั้งนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมแฟชั่นโดยกลุ่มที่มีบทบาทเป็นอย่างมากคือกลุ่มสตรีที่มักมีการเปลี่ยนแปลงการเลือกใช้นิยามแฟชั่นต่างๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองต่อการใช้งานและรูปแบบการใช้ชีวิตของกลุ่มคนนั้นๆ ซึ่งในจังหวัดพิษณุโลกมีกลุ่มหัตถกรรมผ้านันมือทำทองควิลท์ เป็นกลุ่มหัตถกรรมชุมชนที่มีความชำนาญในการทำศิลปะผ้าควิลท์และสามารถประยุกต์ออกมาเป็นสินค้าประเภทต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นรูปแบบสินค้าภายในกลุ่มยังขาดนวัตกรรมทางด้านการออกแบบและวัสดุที่มาส่งเสริมสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ด้วยการนำเสนอแนวคิดทางการออกแบบด้วยรูปแบบ “โมเดิร์นวินเทจ สไตล์(Modern Vintage Style)” ดังนั้นจึงมีการศึกษาทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ให้เป็นที่ยอมรับต่อกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจในรูปแบบกระเป๋าทั้ง 3 ด้านซึ่งประกอบไปด้วยด้านรูปทรง ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดตามลำดับ

กชกร ชินะวงศ์ กล่าวว่าด้านการพัฒนารูปแบบ ผ้านันมือสามารถแปรรูปหรือพัฒนารูปแบบไปได้ไม่สิ้นสุด หากได้มีการศึกษาแนวโน้มการตลาดและกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลายตามเพศ วัย อาชีพ สภาพพื้นที่และความต้องการใช้งานแล้ว จะสามารถพัฒนาเป็นสินค้ารูปแบบอื่นๆ ได้จำนวนมาก ด้านการจำหน่าย ผ้านันมือเป็นสินค้าที่ได้รับคัดเลือกได้เป็นสินค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ของเทศบาลตำบลช่อแฮ จึงมีตลาดตามแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น มีกลุ่มเครือข่ายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และกลุ่มอาชีพอื่นที่ออกตลาด ที่กลุ่มสามารถฝากสินค้าไปขายได้ นอกจากนั้นยังได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดส่งเสริมการขายสินค้าในระดับรากหญ้าอยู่เสมอ

จากผลการวิจัยของ แสงพลอย มั่งทอง เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการ กลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพของกลุ่มผ้านันมือตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ว่าการบริหารจัดการกลุ่มหรือองค์กรนั้นมีความสำคัญทางด้านการตลาดย่อมมีความสำคัญต่อการพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางด้านการตลาดให้กับกลุ่ม เป็นการเพิ่มทางเลือกรูปแบบใหม่ให้กับผู้บริโภคกับสินค้ารูปแบบใหม่ที่แตกต่างมากขึ้น

จากการศึกษาการพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์ กลุ่มหัตถกรรมผ้านันมือ จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ด้านต่างๆ ซึ่งถือเป็นแนวทางในการศึกษาถึงอัตลักษณ์ของศิลปหัตถกรรม และถ่ายทอดออกเป็นนวัตกรรมการออกแบบที่สามารถนำไปต่อยอดทางเศรษฐกิจได้

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยการพัฒนารูปแบบของกระเป๋าผ้าควิลท์ กลุ่มหัตถกรรมผ้านันมือทำทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก ได้สะท้อนถึงภูมิปัญญาของชาวบ้านที่มีฝีมือทางศิลปะการทำผ้านันมือ ผสมผสานกับนวัตกรรมใหม่ทางการออกแบบทั้งวัสดุ และเทคนิควิธีการถือเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมไทยอย่างสร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจประเทศฉบับที่ 10 เมื่อภาครัฐมีการกระจายองค์ความรู้สู่ชุมชน เกิดเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดเป็นการผสมผสานด้านวัฒนธรรมและนวัตกรรมได้อย่างลงตัว ถือเป็นการสะท้อนถึงภูมิปัญญาอันเข้มแข็งผสมผสานแนวคิดและเทคโนโลยีอันสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- สกนธ์ ภูงามติ.). **ธุรกิจศิลปะ**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด มายบูคส์ จำกัด
เสรี เรื่องเนตร. . **ศิลปะประยุกต์**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์
- วัฒนะ จุฑะวิภาต. . **ศิลปะพื้นบ้าน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิกิพีเดีย: .ออนไลน์. วันที่สืบค้นข้อมูล 1 มิถุนายน . <http://en.wikipedia.org/wiki/Quilt>
- มติชนออนไลน์: **ควิลท์ศิลปะการต่อผ้างานอดิเรกแนวใหม่ ที่ไม่ธรรมดา**.ออนไลน์. วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มิถุนายน .
http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1286183628&catid=
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น.ออนไลน์. **บทความจากงานวิจัย**.
วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มิถุนายน . http://www.vijai.org/article_detail.asp?topicid=295
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น.ออนไลน์**งานวิจัย**. วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มิถุนายน .
http://www.vijai.org/re_detail.asp?Topicid=
- อัญชลี โสมดี.). **การออกแบบของที่ระลึก**. เอกสารคำสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- โอเคเนชั่น: **ตำนานงานควิลท์**.ออนไลน์. วันที่สืบค้นข้อมูล 20 มิถุนายน
<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=6585>